

"LATGALĪŠU WOCELEITE" -

„VIETĒJĀS LATGALES AVĪZES”
MĒNEŠA TEMATISKĀ LAPA
LATGALIEŠU UN LATVIEŠU VALODĀ

PROJEKTS 2022

Šis projekts tiek realizēts ar Latgales reģiona attīstības aģentūras, Valsts kultūrkapitāla fonda un AS «Latvijas valsts meži» finansiālu atbalstu

PAR PROJEKTU

Projekts "Latgalīšu woceleite" - „Vietējās Latgales Avīzes” mēneša tematiskā lapa latgaliešu un latviešu valodā” notiek jau otro gadu ar mērķi popularizēt un kopta latgaliešu valodu, uzturēt patstāvīgu jaunu latgalisku (par Latgali stāstošu) tematisku lapu drukātajā presē un digitālajā vidē - laikraksta mājas lapā un sociālo tīklu kontā.

"Latgalīšu woceleite" stāsta par radošo un radīto

Maija dievkalpojums pie Sarkanu ceļmalas krusta Vaboles pagastā (2017. gads)

Egita Terēze Jonāne
Vaboles krucifiksu ceļš

Vaboles pagastā ar Skrindu dzimtas muzeja saimes un Vaboles pagasta pārvaldes atbalstu ir saglabāti vai atjaunoti gandrīz 30 krucifiksi. «Vietējai Latgales Avīzei» pastāstīja šī muzeja vadītāja Anna Lazdāne.

Krucifiksu atdzimšana Vabolē sākās 1990. gadā ar lielā krusta (tā augstums ir 4 m) uzstādīšanu Liepu Mukānos vietā, kur kādreiz atradās brāļu Skrindu vecāku mājas. Idejas autori bija Vaboles Skrindu dzimtas muzeja saime. Vēlāk jau 1998. gadā, ieguldot Kultūras ministrijas finansējumu, vaboliēši atjaunoja divus krucifiksus, tostarp Vaboles ciemā. Esnu piedalījies vairāku ceļmalas krustu iesvētīšanā un maija dievkalpojumos, tomēr sanāksana pie atjaunotā Vaboles ciema krucifiksa bija īpaša. Vārbit tāpēc, ka pirmo reizi ne tikai dzirdēju, bet arī sajutu, kā koka krusts uzrūnā, atraisa, svētī... Vaboles pagastā pamazām, ar pašu māju saimnieku vai pašvaldības un valsts atbalstu, atdzima gandrīz visi pagasta krucifiksi.

Vaboles pagasta kultūras nama vadītāja Vija Pabērze teica, ka Vaboles pagasta etnogrāfiskais ansamblis «Vabaljo» katru gadu notur maija dievkalpojumus pie krucifiksiem, kur cilvēki vairs nepulcējas, jo vietējie dziedātāji paliek vecāki, bet ciemi – tukšāki. Šogad Dievmāte bija pagodināta pie Orbdiānu un Mazo Ratnieku krucifiksa, bet maija mēneša pēdējā pulcē-

Savukārt Antons Rancāns grāmatā «Kokā cirstās ciešanas: krucifiksi Latgales ainavā» uzsver ceļmalas krusta garīgo misiju: «Latgalietis ir paradīs visus trīs krusta zarus redzēt vienādā garumā, kas viņam simbolizē līdzsvaru starp tieksmi uz augšu, pilnību (Dievu) un cilvēka reālajām spēlēm.»

«Značkas» – darbi, kas jāpadara bez vārda runas. Atminos, ka toreiz maija dievkalpojumā pie Vaboles ciema krusta kāda sirmā kundze, izvelkot «značkas» visam mēnesim un konkrētai dienai, noteica, ka tas, kas tur rakstīts, ir jāpilda bez vārda runas, jo sirdsapziņu nepievlis.

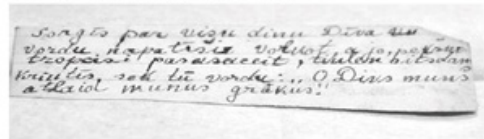
Ar Preiļu Vēstures un lietišķās mākslas muzeja speciālistiem Rihardu Sisojevu un Ilonu Vilcāni pētot maija dievkalpojumu fotogrāfijas un jau pieminēto Jāņa Streiča vecmammās lūgšanu grāmatu ar «značkām», kas ir numurētas, bet bez citām zīmītēm ar uzrakstītu uzdevumu, kas ir jādara, un Antona Buka (no Preiļu puses) ar roku rakstītās «značkas», novēroju, ka šie uzdevumi nav grūti. Arī V. Pabērzes uzskata, ka «značku» izpildīšana neprasa lielu piepūli, galvenais ir atcerēties tās un izpildīt. Piemēram, Antona Buka rakstītā «značka»: «Ja kas gryutu vuordu pasacies, klusom pacit un Dīvam upure!» (Ja kas pateiks sliktu vārdu, ciet klusējot un upurē to Dievam – latgališu val.). «Značkas» arī mudina lūgties par mirušajiem vai paša nodarītiem pārestībām otram cilvēkam un Dievam, tāpat tās aicina ar lūgšanu godināt

Tennis dzimtas krucifikss – bēmu veļtjums mammal

Veronikas Žihares lūgšanu grāmata ar «značkām»

Antona Buka (no Preiļu puses) ar roku rakstīta «značka»

Tematiskā lapa ir kļuvusi par latgaliskās identitātes vizītkarti Latgalē un ārpus tās. Vērtējot lasītāju atsauksmes un aktivitāti "Vietējās Latgales Avīzes" un biedrības "Lobs.lv" Facebook kontos, jāatzīst, ka projekts ir izdevies. "Vietējā Latgales Avīze" turpinās publicēt "Latgalīšu woceleiti" arī turpmāk.

"LATGALĪŠU WOCELEITES" PIENESUMS

Latgališu woceleite

Latgali var tikai mīlēt

Kā tapa pasaulē pirmais latgaliēšu seriāls «Fati»

Tā «šūpulis» ir Daugavpils

Egita Terēze Jonāne

Vienā fotogrāfijā redzami dažādi ieroči uz galda... Citā – grants karjerā sabraukšanas mašīnas un cilvēki... Vēl citā sajūtama sarunu noskaņa guļamistabā... Tās ir dažas ainas no latgaliēšu seriāla "Fati", kas tapa šogad Daugavpilī. Seriālā iesaistītie Daugavpils teātra aktieri, galveno lomu tēlotāji Zanda Mankopa (Marta), Māris Korsiets, Ritvars Gailums (Pīters), Vitaļa sievas atveidotāja un seriāla menedžere Kristīne Veinšteina un seriāla režisors Vadims Bogdanovs intervijā vienā balsī uzsvēra, ka tas ir pasaulē pirmais seriāls latgaliēšu valodā, kas tapis Daugavpilī un ar vairāku daugavpiliēšu atbalstu.

Seriāla «Fati» radošā komanda

«Seriāla finansētājs Pēteris Ragaušs kopā ar mūziķi Arni Slobodaņinu, pieaicinot režisoru Vadimu Bogdanovu, izloloja ideju, bet leva Pastare to ietērpa scenārija valodā. Izrādās Arnis Slobodaņis bija dzirdējis reālu stāstu, kā divi vīrieši gribēja pārdot kontrabandas cigaretes, un šis stāsts beidzās ar apcietinājumu, savukārt seriālā kontrabandas ideju cenšas realizēt ķīmijas un darbmācības skolotāji un 12. klases skolniece.

Skolotāji izdomā, ka ar cigarešu kontrabandu varētu tikt pie lielas naudas, un palīgos pieskāš skolniece... Lai gan reālajā dzīvē skandāls bija noticis Kārsavā, tomēr seriālā galvenie varoņi rosās neeksisistējosā Upenieku pagastā. Interesanti, ka seriāla nosaukumam izvēlēts latgaliēšu vārds «Fati», kas nozīmē jaunus, naivus cilvēkus.

Vaicāju, kā notika aktieru kastings. Kristīne pastāstīja, ka Arnis un Vadims zināja, kas spēlēs galvenās lomas, vienīgais izņēmums bija Asnātes mamma loma, kuru pēc Kristīnes ierosinājuma uzticēja Lienai Šmukstei no Līvāniem.

Zanda atzina, ka viņas varone Marta, kurai ir 17 gadi, nezina, ko grib, tāpēc rīkojas tā, kā ienāk prātā. Darbmācības skolotājs Pīters, īsts vecis, vēlas atļauties kaut ko vairāk par ikdienišķo skolā un mājās, taču skolotāja alga ir par mazu, risinājums – daudz naudas, pastāsta Ritvars, atklādams sava varoņa ilgas. Tikmēr Māris paša spēlēto ķīmijas skolotāju Vitaļi raksturo kā nopietnu vīrieti, taču arī viņš kaļ plānus, kā dabūt lielu naudu, jo ir pazaudējis dzīvokli. «Vairāk gan nedrīkst stās-

īt, jūskatās seriāls,» uzsvēra Māris. Runājām, kā prata vai mācījās runāt latgaliski tie aktieri, kas nav latgalieši. Māris atzina, ka viņam palīdz Daugavpils teātri spēlētājs un režisētājs latgaliēšu izrādēs gūtā pieredze, taču bija vārdi, kurus nav zinājis, un Kristīne palīdzēja tos saprast un izrunāt. Arī Zanda pateicās Kristīnei par atbalstu latgaliēšu valodas pilnveidē. «Man patīk tas, ka seriālu taisīja savējie – Daugavpils teātra komanda – un ka to filmēja te – Daugavpilī. Vadimam ir liels režisora potenciāls,» teica Ritvars.

«Vadims, kurš ir dzimis un mācījies Daugavpilī un kuram šis ir pirmais lielais projekts kā režisoram, pastāstīja, ka seriāls tapa īsā laikā un ar nelielu budžetu, turklāt ļoti profesionāla komanda ir paveikusi sarežģītu tēlošanas un filmēšanas darbu. "Mans uzdevums bija radīt atmosfēru, kas iedvesmotu aktierus spēlēt savas lomas labi. Turklāt latgaliēšu valoda dara seriālu zanzarisku, savdabīgu.

Skatoties montāžas darbu, man tas atgādina vienu franču komēdiju, kur aktieri runā dialektā, kas dominē Francijas dienvidos. Ja teātra izrādē aktieris var improvizēt, nepieturēties pie lugas scenārija (man pašam tas ļoti patīk), taču seriāla filmēšanai bija naudas un laika limits, tāpēc pieturējāmies scenārijam. Man paveicās, jo seriālā strādāju ar talantīgiem aktieriem, saviem Daugavpils teātra kolēģiem, kuri prot visu. Tas ir labs seriāls, ko radījusi profesionāla komanda,» sacīja Vadims.

Filmēšanā par scenogrāfiju parūpējās – māksliniece Sanri, kostīmi bija Paulas Kalniņas pārziņā, kopā ar daugavpiliēšiem strādāja Rīgas komanda – režisors Ruslans Frad-

kins (viņš piedalās seriāla «Nemīlētie» tapšanā), operators Konstantīns Simonovs, ukraiņu grima māksliniece Ksjuša (līdz karam Ukrainā viņa strādāja Ukrainas kino industrijā), gaismu mākslinieks Ermins Baltais u.c.

Runājām arī par izaicinājumiem filmēšanas laikā. Visi atbalstīja Kristīnes sacīto, ka neviens nedrīkstēja pagurt visas 12 filmēšanas dienas, jo radošā komanda strādāja no rīta līdz vakaram. Tikpat liels izaicinājums bija atrast papildu finansējumu (kino ir dārga nozare), tāpēc Kristīne un Vadims uzrunāja uzņēmējus Daugavpilī, un daži atsauca.

Seriāla radošā komanda par atbalstu pateicas Daugavpils teātrim, J. Raiņa Daugavpils 6. pamatskolai, «Amber Studio», «Regula», «Kazanova Moonshine», Daugavpils domei, uzņēmumiem «Dvinska Bakery», «Daugavpils satiksme» un «Binders», kafejnīcai «Albrecht Art&Wine», mini zooparkam «DuRita», «Latvijas Maizniekam», Augšdaugavas novada tūrisma informācijas centram TAKA, Daugavpils Medicīnas koledžai, Daugavpils Universitātei u.c.

Jāiestarpina, ka seriālu «Fati» rādīs Latvijas Televīzija (vienas sērijas ilgums ir 20 minūtes) un, kā teica Kristīne, to varēs baudīt skatītāji vecumā no 16 līdz 105 gadiem. Seriāla radošā komanda cer, ka pēc šī seriāla pirmās sezonas sekos arī otra.

«Seriāls apliecina to, ka latgalieši var! Man patika rakstniece Monikas Zīles vienā no pirmizrādēm teiktais, ka latgalieši ir Dieva izredzētā tauta, jo viņi māk pasmieties par sevi, bet citas tautas to nemāk. Tas ir brīnišķīgi, ka mēs to mākam arī seriālā "Fati",» sacīja Kristīne. ■

Seriāla filmēšanas laukumā

Top jauna aina skolā

Minizoodārzā «JuRita» saimnieki izlīdzēja ar ponija puiku Sņežu, kurš prot sēdēt

Šis projekts tiek realizēts ar Latgales reģiona attīstības aģentūras, Valsts kultūrkapitāla fonda un AS «Latvijas valsts meži» finansiālu atbalstu

PALDIES PAR ATBALSTU!

Valsts kultūrkapitāla fondam, a/s "Latvijas Valsts meži", biedrībai "Latgales reģiona attīstības aģentūra", laikrakstam "Vietējā Latgales Avīze" un visiem tematisko lapu varoņiem!

TAPA "LATGALĪŠU WOCELEITES" ASTOŅI STĀSTI

MAIJA LABIE DARBI DIEVMĀTES GODAM

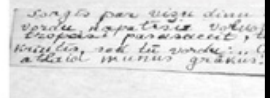
MAIJĀ

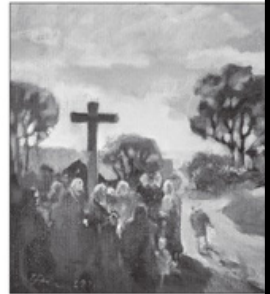
Tēniss dzimtas krucifikss – bērnu veļējums māmām

Veronikas Zihares lūgšanu grāmata ar «značkām»

Antona Buka (no Preiļu pusēs) ar roku rakstīta «značka»

Jāņa Streiča glezna «Bija maija vakars...», kur redzams krucifikss pie ceļmalas krusta uz maija dziedājumam

Šis projekts tiek realizēts ar Latvijas reģionālā kultūrkapitāla fonda un AS «Latvijas valsts mežsaimniecība» atbalstu.

Latgališu woceleiti

Latgali var tikai milēt

Laurys no latgališu kultūrys ziņu portala lakuga.lv stuošta par vysu latgaliskū

Gon jau kotre latgalis i na tikai latgalis vsymoz reizī dinā pasaver, kū roksta pasauli vineigais latgalisū kultūrys ziņu portals lakuga.lv. Tuo latgaliskū saturu nūdrūsynoj Edeite Husare, Amanda Anusāne, Laura Melne i Laura Spundere. Itūreiz "Latgališu woceleitē" cimojis obys Laurys ar stuoštu par lakuga.lv syuteibu i latgalisū volūdys svareigumu (pajdis par sarunys ideju Kasparam Strodam).

reisiā) i Laura Melne ir priceigs, ka pidar lakuga.lv komandai

Latgalisū kultūrys ziņu portala lakuga.lv?
Laura Melne: Es lobepruo itūterveju cylvākus, deļtuo ka sarunys vysod ir interesantys. I citi dorbi ir lobi, tyca, ka tys vairoj mamu i cytu latgaliskumu, kai jis gryb – latvisu literarajā volūdā vai latgaliski. Tok navajag beitis nu latgaliski roktu volūdy?

Kai apgavot latgalisū roktu volūdu – lasūt gruomoty, vūcēis kursūs vai cytaiznok?
Laura Spundere: Agruok Rēzeknis Tehnoloģiju akademejā beija Filologejis nūdaļa, i t Sandra Ūdre mysim vūceja latgalisū volūdu. Vāhaok vairokys reizis lasēja latgalisū volūdys vūceibys materiālu «Vasals, bet laikam nasu tū vēl atkūduse leidz golam. Dīmoju, ka Laura mūok raksteit latgaliski daudz lobeok nakai es.

Latgalisū roktu volūdu lasvūceja dabiskā celā. Jau vydskolā mani interesēja vys latgaliskais. Suočū lasēt gruomoty latgalisū volūdi, saučū raksteit latgaliski socialajūs teiklīs. Tys ir volūdys prakse, tu redzi cytu raksteit latgaliski i tēri? vai cytar. Ti beja arī latgalisū autoritatis, kas prota pareizi raksteit latgaliski. Ari pyrmāis dorba pēsmis lakuga.lv beja loba latgalisū volūdys skola. Tūreiz mysim lakuga.lv korektore beja Maura Mortuzāne-Muravskā, kas ir loba latgalisū volūdys skolostuoja. Man tys vairok ir volūdys praksis, navys vūceibys vaicuojums.

Laura Spundere: Myusim ar Lauru latgalisū volūdys parziņona i tu saimis, mes jau nu dramlojys runojam latgaliski. Latgalisū volūdys raksteiba nav pošā vīglokuo, ka tu runoj latgaliski, tys namūceimej, ka tu arī prēti raksteit latgaliski.

Laura Melne: Latgalisū volūda mysim ar Lauru nav īvūcēta nu moly. Bet daudzrus atbaida raksteit latgaliski, ka kaidys puormess, ka tu roksti ar khaidom vai nāpareizi. Cytreiz latgalisim arī puomat, ka jī kaidys tekstus naroksta latgaliski. Pa mamim, cylvākam ir tūvibys raksteit tai, kai jis gryb – latvisu literarajā volūdā vai latgaliski. Tok navajag beitis nu latgaliski roktu volūdy?

Vai šūdi jaunīti, bērni runoj latgalisū volūdi?
Laura Melne: Man redzīs, ka bērni, jaunīti arvin mozoak runoj latgaliski. Kod es vūcējūs, mūdā klasē vydskolā visi runuoja latgaliski. Nū i zymoms pīnārs, ka kaida Latgolys pogošta bērnu duorā tik vīns bērns runoj latgaliski. Nasep man beja saruna ar Izi Spergu par itū, kur jei saceja, ka tys ir volūdys statusa vaicuojums. Vacuoki verās, vai volūda byus nūdereja bērnim. I ūtrs – ir lela angļu volūdys itekme, daudz ir verās multfilmys, raidejums *Itube* angliiski. Es daudz par tū dīmoju, deļkao ir tai.

Paldīnuj okupacijē godīs nabeja gruomotu i stūžu latgalisū volūdi skolā, ka runuoja latgaliski, tod citi reizem vērs greizai, tūmār cybāki sūt daudz vaira runuoja latgaliski. I tai latgalisū volūda sasaglobuoja. Sibreid latgalisū volūdi ir vysy darovys valī, latgalisū volūdi izmōntojam marķetingā i t., bet situos volūda pagais. Tys ir skumeigi.

Laura Spundere: Latgalisū volūdi naradz praktikiskū pīltoojums, deļtam vacuoki, kuri sovā storpā runoj latgaliski, ar bērnim bīži runoj jau latviski. Pa munam, tys ir absurdi.

Kas palēdz nūklusymot sovā ikšējā bōsu, ka es nīkuo naprūtū – fi ir latgalisū volūdys kursū, latgalisū gruomotu lasēšona...?

Laura Melne: Es zymu daudzys cylvākus, kuri roksta latgaliski cīš labi, lai gon nav vūcējūs kursūs vai universitatēs, tys ir vairok par tū, ka jī ir interesējūs par volūdu.

Laura Spundere: Pīkreitu Laurai, bet arī poškritika ir svareiga. Byutu vālams pasekuot leidza, kai tu roksti latgaliski. Golvonais nūteikums – roksti komekventi, pīmāram, lītoj ū vai no.

Laura Melne: Ka cylvāks nav puorficymots, vai jis roksta pareizi, ir cylvāki, kurim jis jebkurā laikā var pavaicuot, i es saubūs, vai kaidys kaidreiz ir atsacejs paldīzeibu.

Tagad ir vosorys puortrakums, bet rudņi kotru ūtrū ūtardīpi bīdreibys «Latgalisū studentu centrs» Facebook lopā tīšraidē turpnyuosis latgalisū roktu volūdys nūdarbeibys, kū voda Maura Mortuzāne-Muravskā (tuos var apsavērt i tēkstā tīpat Facebook vai Youtube). Studejūt Reigē, tamā pyrmajā reizē, kod struo dojuo lakuga.lv, divys vokorus apmekleju Mūorys nūdarbeibys klāstīnē i man nūdīs, ka tys man lītyka taidys lobas pamatus.

Man jau nūdīs, ka vītā, kur runoj latgaliski, pīnāram, Rēzeknē i Rēzeknis nūvodā, latgalisū volūdu uzterēt dzeivu i daudz, daudz vīgloku...

Laura Melne: Asu salēidzy mūtī jaunys cylvāks vacumā zam 30 godim, i reizem, kod es aizēju uz kaidu veikalu Rēzeknē, tod man pīkšā stuo vacuoks cylvāks, i puordeveija ar jū runoj latgaliski. Nuokūtuo asu es, bet ar mani jau runoj latvisu literarajā volūdi. Es runoj latgaliski, bet man pat reizem naabīd latgaliski. Nazymu, ka tei i par pamodeibu.

Laura Spundere: Tei varātu byut barjera. Daudzim arviņ redzīs, ka pareiznok byutu narunuo latgaliski. Mani nasep stypti puortreidz, ka poliklīnikā pī daktera durovu, prosūt, kurs ir paldējais ryndā, cylvāki soka tū kriviski. Latgalis prosa latgalisim kriviski. Deļkam. Ka myus nasaprase?

Bet kū jys tekstā dorit ar ratim izlōksū vuordim, pīkreitit, ka na jau kotrā Latgalis nūvodā saprass rattis vuordus, kaidi ir Kolpā vai Ludzā?

Laura Melne: Rokstīs, kurus mes rokstom pošā, mieginojam at rast latgalisū literaruos volūdys vuordus, bet, ka tei ir interveja vai cyta autora roksti, tod bīži vīn

ari atstuo vuordi, kaituoja to zymoms v

Kai j puorbog steit voi

Laura Melne: Leidza nūdīs i socialajaj rēlizis, myrešu lūks, idejis, kū komandy iz Latgol Lakuga.lv vīceļony komanda stop infir rokstīm i kusejōm i sim ir i lakuga.lv myusim i Laura svoru – t deļtam ka ka līks i zymot, ka intervēje lakuga.lv pateikam struo dojuo puorejim Lauru bīži izmo vai pareiz vāki, kur volūdi, b kuots latg smi, ka i latgaliski dnyoj su Laura cīši daudz populāriz ka cylvāki zinis vai

Kaid jysu dze

Laura Spundere: kur es jū pateik ar Man šūbe sovā vītā Lauru lūda i sv vārts tū k tam ir lob

Kai rakstaru

Laura Spundere: miseja ir liskū

TAPA "LATGALĪŠU WOCELEITES" ASTOŅI STĀSTI

DIVYS LAURYS NU LATGALĪŠU ZIŅU PORTALA LAKUGA.LV

JŪNIJĀ

Šis projekts tiek realizēts ar Latgales reģiona attīstības programmas "Izaugsamība" 4. specifiskā atbalsta jomas "Kultūrvēstniecības un kultūrvēstniecības attīstība" 4.1. atbalsta pasākuma "Atbalsts kultūrvēstniecības un kultūrvēstniecības attīstībai" ietvaros. Projektu finansē Kultūrvēstniecības un kultūrvēstniecības attīstības programmas īstenošanas iestāde – Kultūrvēstniecības un kultūrvēstniecības attīstības nodaļas vadītāja vietniece – Ināra Čakša.

TAPA "LATGALĪŠU WOCELEITES" ASTOŅI STĀSTI

STĀV LATGALES RAKSTU UN VILLAINU SARDZĒ

JŪLIJĀ

Latgales rakstu un villainu sar

e vada tautas lietišķās mākslas studiju «Dubna»

Inese Valaine ar meitu Ievu Valaini, abām mugurā Ineses austie tautastērpi

«Mēs visas protam visu (izņemot jostas, kuru aušana ir specifiska), tomēr nav vienādu lakatu vai vienādu segu, lai gan stielās uzreiz ievēlam diegus desmit segām vai vairākiem lakatiem. Tāpat katrai meistarei ir sava laika izjūta, taču mūs vieno tas, ka darbs ir padarīts ar mīlestību un rūpīgi, un tas rada prieku.»

«Mēs visas protam visu (izņemot jostas, kuru aušana ir specifiska), tomēr nav vienādu lakatu vai vienādu segu, lai gan stielās uzreiz ievēlam diegus desmit segām vai vairākiem lakatiem. Tāpat katrai meistarei ir sava laika izjūta, taču mūs vieno tas, ka darbs ir padarīts ar mīlestību un rūpīgi, un tas rada prieku.»

«Mēs visas protam visu (izņemot jostas, kuru aušana ir specifiska), tomēr nav vienādu lakatu vai vienādu segu, lai gan stielās uzreiz ievēlam diegus desmit segām vai vairākiem lakatiem. Tāpat katrai meistarei ir sava laika izjūta, taču mūs vieno tas, ka darbs ir padarīts ar mīlestību un rūpīgi, un tas rada prieku.»

Latgališu woceleites ir tautas lietišķās mākslas studiju «Dubna» vadītāja Inese Valaine un tās dalībnieces. Inese Valaine ir meita Ievu Valaini, abām mugurā Ineses austie tautastērpi. Inese Valaine ir meita Ievu Valaini, abām mugurā Ineses austie tautastērpi. Inese Valaine ir meita Ievu Valaini, abām mugurā Ineses austie tautastērpi.

Latgališu woceleites ir tautas lietišķās mākslas studiju «Dubna» vadītāja Inese Valaine un tās dalībnieces. Inese Valaine ir meita Ievu Valaini, abām mugurā Ineses austie tautastērpi. Inese Valaine ir meita Ievu Valaini, abām mugurā Ineses austie tautastērpi.

Latgališu woceleites ir tautas lietišķās mākslas studiju «Dubna» vadītāja Inese Valaine un tās dalībnieces. Inese Valaine ir meita Ievu Valaini, abām mugurā Ineses austie tautastērpi. Inese Valaine ir meita Ievu Valaini, abām mugurā Ineses austie tautastērpi.

«Mēs, studijas "Dubna" dalībnieces, šīs pašas austas tautastērpus, kas ir ļoti skaisti un interesanti. Mēs, studijas "Dubna" dalībnieces, šīs pašas austas tautastērpus, kas ir ļoti skaisti un interesanti.

Ineses Valaines un Egitas T...

TAPA "LATGALĪŠU WOCELEITES" ASTOŅI STĀSTI

KOD UZVEĻC LATGAĻU TĀRPU, MUGURA KLIUST TAISNUOKA

AUGUSTĀ

Latgališu woceleites
Latgali var tikai mīlēt

KOD UZVEĻC LATGAĻU TĀRPU, MUGURA KLIUST TAISNUOKA
senieji tārpi, kurus latgali vyilka mugurā 7.–13. godsymtā i 18.–19. godsymtā

Latgali tārpi jūtās laimeīgi i styra
Latgali senieji tārpu stuosts Ludzys amatniku centrā

"Latgales kulīnārā mantojuma" vadītājai Tatjanai Korakstējai lūti vierteigūve Ludzys nūvoda pošu centra amatnikim rāpu. Taidus tārpus vyilka senči Latgoly Ludzys brauc ekskursejis, mes aprīnka tārpu stuostus.

stocēta, par kō Ludza ir īpaša mūla kartē. Prīcīgi soka Līga matīceibys centra dzīluokājā neju tārpu kolekciju. šuoštieja Līga, grybu atsazeti, is tārpus, samūhu – nu kmosu rokstu i saktu, aprīču i cytu pīsskartūt tārpi, mani caur- s, i aprīža, ka muni senči ir cylvāki. Līga vāluok itū muni oja jau ar sovu stuostu.

matīku centrā var redzēt latgali vētra i cytas tārpus, i jām vysim apšpaucys rīšys, bet tuos vyysy pi, gon īrēci i rīšys ir autentiski rīkšmatim, kas beja atrosti Lu- kākā i Kīutu senkopūs. Vīsvai- kus ūdu kolna kopim, īi beja iz- archeologi atzēti, ka īi beja lādā i tuos apkaimē dzīvuojā lra latgali cilts, i Ludza beja tierdzniecibys centrs. Kolnā, zneica, beja svātvīta, a pošā suori Ludzys Lelajam azaram silza pyrms Ludzys. Tys beja ms, varena latgali apmetne ar rīrim pīšlāšys zemis. Jau tūreiz om pīšlāšom tagadējā Latvejis

bejā pa līžys upi i Ludzys dim i Daugovu i tuos luek dza itamā iudīna ceļā a tierdzniecibys vita. Na ausku kopu kolna Zelte- ys monety, kas nav at- tā naudys depozitā Lat- i atguodīnoj ūdu kolna logu pauztū sacymuo- trostais līcīnoj par tū, ka itāi boguota, sociāli i eko- nīta cylvāku kūpina, de- ļpuotuoju kopu nav, pl.

Uzzināj:
Senieji latgali tārpi tyka austi i šyti projektā «Kulī- nārā mantojuma un tradicionālo amatniecības prasmiu saglabāšana un popularizāšana» (Bella Culture), kuru realizēja bidreba «Latgales kulīnārā mantojuma centra» sadarbībā ar pilcom Latgoly, Leitovy i Bolkīrīvīje pašvaldībom. Ludzys nūvoda pašval- deiba sovu finansiejuma daļu īgūdeja latgali sene- jys tārpu aušonā i šuošonā (topa pavyssam devejē tārpu komplekti).

Latgali seneji tārpi beja kuošņi rītuoti i boguotējys

Latgali vadīni i karaveli nosuoja īrūcus

Ji nosuoja arī saktu «Zirdzēš»

Ludzys nūvoda pašvaldeibys

Šis projekts tiek realizēts ar Latgales reģi- aģentras, Valsts kultūrkapitāla un AS «Latvijas valsts meži» finansī-

Latgalīšu woceleit

Latgali var tikai milēt

Valentīna Garkalne: «Dziedot psalmam Debesis»

Valentīna Garkalne ar nākamās paaudzes turtē godā

Psalmu dziedājumi jeb lūgšanas par minūtajiem ir mūžvārdu tradīcija, ko nodod no paaudzes paaudzē

Dziedot psalmus, cilvēku laukos tāpēc bēres bija lielas, arī dziedātāji bija vairāk. Skolu, kur mācītu psalmus nebija. Gāju uz baznīcu ar vecmammai jau no bērnības. Tāpēc psalmus dziedāju katrā mājā, tikai pirms pašas nāves. Klausījos, kā dzied tantes, un es arī dziedāju. Pats dziedāt psalmus sāku, kad biju pieņēmusi baznīcā. Pirmā pie ērģelēm, kur bija koris, dziedāju solos. Mūs priesteris lūdz dziedāt psalmus mājās un baznīcā. Dziedāt psalmus mājās, tas ir mirušos izvadīja no mājām, baznīcā - izveda baznīcā vai kapos," Valentīna.

Kad es pārbaucu no baznīcas, vienmēr jutos vieglāk. Tagad, kad esmu pa mājām, no rīta lūdzu savas lūgšanas, pēc tam klausos Latgales radio. Tur ir gan Svētā Mīse, gan Rožu-krona lūgšana. Paldies, ka tās radio ir. Mums, vecajiem, ir jālūdz Dievam, esam izzagāši ar ticību, bet jaunie lai dara pēc sava prāta," teica Valentīna un aicināja lasītājus mācīties dziedāt psalmus.

94. psalmam Atnuocīt(i), pricojamēs vām, Pestieitojam myusu, Jūo ar pateikšonu un aņam. Kēneņu, kuram vysas gūdyņojam. Jo Divs lēls Kungs un dīvm, Jo naatzeisi Kung Rūkā Jūo ir vysas Zemstumi Viņam pīdar. Atnuocīt(i), gūdyņojam. Jo ir jūra, un Jys padar padareja rūka Jūo. Atnuocīt(i), pasakānēsi kurs myus' radejis ir, jo V bet mes ļauds Viņa un v. Kēneņu, kuram vysas gūdyņojam. Šudīn Jūo bōts dzērd jysu, kai apkaltynošo mani kārdynoja tāvi jys dzēja dorbūš mīnus. Atnuocīt(i), gūdyņojam. Cetrdesmit godu kūot vysod j maldējūs ar sīvi vīpat napazyna o zvērējis ikā mīnas dūš šonu mīnu. Kēneņu, kuram vysas gūdyņojam. Myužēigu dūšēšonu dīruļm, o Kungs, un myu vīpim myužam. Atnuocīt(i), gūdyņojam. Kēneņu, kuram vysas gūdyņojam.

Uzziņaj: * Psalmu dziedāt 18. gadsimtā. Muzikoloģi ka pirmie psalmi latgaliešu grāmatā "Nabotes Boga v Trojcy Swiętej" mata Trīsvienīgā Dieva 1771. gadā. * Melodijas un psalmu paaudzes paaudzē mūļgalvas var no grāmīnām vai kapos pirms mīrūšārušo no mājām, dziedāt sanāk blakus istabā pie rotā krucīfīks un ar dzērd dzied baznīcā Visu dvē mīnzo piemiņas pasākū tautā sauktos sveču v. * Latgalē saka - psalm (Avots - www. am. Eglī)

TAPA "LATGALĪŠU WOCELEITES" ASTOŅI STĀSTI

VALENTĪNA GARKALNE: "DZIEDOD PSALMUS, ATVERAM DEBESIS"

TAPA "LATGALĪŠU WOCELEITES" ASTOŅI STĀSTI

TAPA PASAULĒ PIRMAIS LATGALIEŠU SERIĀLS "FATI"

OKTOBRĪ

Latgali var tikai mīlēt

Latgali var tikai mīlēt

Latgali var tikai mīlēt

Latgali var tikai mīlēt

Latgali var tikai mīlēt

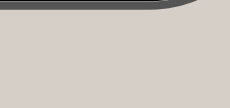
Latgali var tikai mīlēt

Latgali var tikai mīlēt

Latgali var tikai mīlēt

Latgali var tikai mīlēt

Latgali var tikai mīlēt

Seriāls

Seriāla filmēšanas laukumā

Top jauna aina skolā

Minizodāra «Jurita» saimnieki izdēvēja...
prot sēdēt

Šis projekts tiek realizēts ar Latgales...
atbalstu. Valsts kultūras...
un AS «Latvijas valsts mežs» fin...

nsētājs Pē...
š kopā ar
Sloboža-
inot režī-
u Bogda-
ja ideju, bet
to ietēra
lodā. Izrā-
lobožanājs
s režiju
livi vīrieši
tot kontra-
retes, un
eidzās ar
nu, savu-
kontraban-
nāas reali-
un darbmā-
tāji un
koniece.

li, ka ar cigarešu
tikt pie lielas
piesākās skol-
hiji dāvē skan-
savā, tomēr se-
ņi rosās neck-
pagastā. Inter-
akumam izvē-
«Fati», kas no-
elvēkus.
ka aktieru kas-
stija, ka Arnis
as spēlēs galve-
izņēmums bija
oma, kuru pēc
na uziņģija Lie-
šniem.
a viņas varone
gadi, nezina, ko
kā ienāk prātā.
tājs Pīters, īsts
kaut ko vairāk
un mājās, taču
ar mazu, risinā-
as, pastāsta Rit-
as varoņa ilgas
spēlto kļūnijas
uro kā nopietnu
kā pal pilnas, kā
to ir pasaudzējis
un nedrīkst stās-

ti, jāskatās seriāls,» uzsvēra Māris.
Runājām, kā prātā vai mācījās
runāt latgaliski tie aktieri, kas nav
latgalieši. Māris atzina, ka viņam
palīdz Daugavpils teātri spēlētajās
un režisētājās latgaliešu izrādēs gūtā
pieredze, taču bija vārdi, kurus nav
zinājis, un Kristīne palīdzēja tos sa-
prast un izrunāt. Arī Zanda pateicās
Kristīnei par atbalstu latgaliešu va-
lodas pilnveidē. «Man patīk tas, ka
seriālu taisīja savējie – Daugavpils
teātra komanda – un ka to filmēja
te – Daugavpilī. Vadīmam ir liels
režisora potenciāls,» teica Rīvaris.

«Vadims, kurš ir dzimis
un mācījies Daugavpilī
un kuram šis ir pirmais
liels projekts kā reži-
soram, pastāstīja, ka
seriāls tapa īsā laikā un
ar nelielu budžetu, tur-
klāt ļoti profesionāla
komanda ir paveikusi
sarežģītu tēlošanas un
filmēšanas darbu.
"Mans uzdevums bija
radīt atmosfēru, kas ie-
dvesmotu aktierus spē-
lēt savas lomas labi.
Turklāt latgaliešu va-
loda dara seriālu Zan-
risku, savdabīgu.

Skatoties montāžas darbu, man
tas atgādina vienu franču komēdiju,
kur aktieri runā dialektā, kas dominē
Francijas dienvidos. Ja teātra izrādē
aktieris var improvizēt, nepieārē-
ties pie lugas scenārija (man pašam
tas ļoti patīk), taču seriāla filmēšanai
bija naudas un laika limits, tāpēc
pieturējāmies scenārijam. Man pa-
veicās, jo seriāla strādāju ar talanti-
giem aktieriem, savam Daugavpils
teātra kolēģiem, kuri prot visu. Tas
ir labs seriāls, ko radījusi profesio-
nāla komanda,» sacīja Vadims.

Filmēšanā par scenogrāfiju pa-
rūpēja – māksliniece Sanit, kostīmi
bija Paulas Kalniņas pārziņā, kopā
ar daugavpiliešiem strādāja Rīgas
komanda – režisores Ruslans Frad-

kins (viņš piedalās seriāla «Nemil-
lītes» tapšanā), operators Konstan-
tīns Simonovs, ukraiņu grima māks-
liniece Kejuša (līdz karam Ukrainā
viņa strādāja Ukrainas kino indus-
trijā), gaismu mākslinieks Ermins
Baltas u.c.

Runājām arī par izaicinājumiem
filmēšanas laikā. Visi atbalstīja
Kristīnes sacīto, ka neviens nedrīk-
stēja pagurt visas 12 filmēšanas die-
nas, jo radošā komanda strādāja no
rīta līdz vakaram. Tikpat liels izai-
cinājums bija atrast papildu finan-
sējuma (kino ir dārga nozare), tāpēc
Kristīne un Vadims uzrunāja uzpē-
mējus Daugavpilī, un daži atsaucās.
Seriāla radošā komanda par at-
balstu pateicas Daugavpils teātrim,
J. Raiņa Daugavpils 6. pamatskolai,
«Amber Studios», «Regāda», «Ka-
zanova Moonshines», Daugavpils
domei, uzņēmumiem «Dvinska Ba-
kery», «Daugavpils satiksmē» un
«Binders», kafejnīcai «Albrecht
Art&Wine», mini zooloģiskam «Ju-
Rita», «Latvijas Maizniekam»,
Augšdaugavas novada tūrisma in-
formācijas centram TAKA, Daugav-
pils Medicīnas koležai, Daugavpils
Universitātei u.c.

Jāiestarpina, ka seriālu «Fati»
rādīs Latvijas Televīzija (vienas sē-
rijas ilgums ir 20 minūtes) un, kā
teica Kristīne, to varēs baudīt skaf-
tāji vecumā no 16 līdz 105 gadiem.
Seriāla radošā komanda cer, ka
pēc šī seriāla pirmās sezonas sekos
arī otrā.

Seriāls apliecinā to, ka
latgalieši var! Man pa-
tika rakstnieces Moni-
kas Zīles vienā no
pirmizrādēm teiktāis,
ka latgalieši ir Dieva
izredzētā tauta, jo viņi
māk pasmieties par
sevi, bet citas tautas
to nemāk. Tas ir brīnī-
ķīgi, ka mēs to mākam
arī seriālā "Fati", sacīja
Kristīne. □

TAPA "LATGALĪŠU WOCELEITES" ASTOŅI STĀSTI

KĀDA IR LATGALIEŠA LAIMES FORMULA

NOVEMBRI

Latgalīšu woceleites
Latgali var tikai milēt

...a ir latgalieša laimes form

Ilona pie trauku plaukta. Katru gadu apmeklētāji sadauza vairākus tūkstošus šķīvju un bļodu, tos visus saziedo cilvēki

Valsts prezidentam ar kundzi patika cept pankūkas, citiem pankūkas asocijas ar laimīgu bērmbū

Muziklajā salonā cilvēki cenšas atskaņot mīļāko skaņ

Zdāņa ietīšana autiņos vairo laimes sajūtu gan bērnos un

Laimis muzejā Indrī var izstāģēt daudzus laimes ceļ

Šis projekts tiek realizēts ar Latgales reģiona un Valsts kultūrkapitāla fonda un AS «Latvijas valsts m

...e
vijas valsts
ienai, "Lat-
" pastāstis
mi, jo tikai
Laimis
bojas jubi-
onu un kur
sajūtas kri-
muzeju, kas
luterāņu
(Krāslavas
niece Ilona
ra, ka nav
s ceļa, kas
muzejā
laimi
pošanos,

...e
rejs nav tikai stāsts par
nu un Latgali. Manuprāt,
am justies laimīgi jeb-
es ciemā, pilētā, jo
as un mierīgas debesis
mīļi cilvēki blakus,
a, ainaviski ezeri, uz
u cilvēku cepta maize un
uku labumi.

...e
sagaidot Laimis muzejā cilvē-
tro, tešo reizi, Indrī atvērta
š ir arī Valsts prezidents Egils
šaiču, cik laimīgs ekselence
suisis, piemēram, cepot laimes
s pannā vai radot savas laimes

...e
ijās: "Valsts prezidents,
laimis stacijās, darbnī-
mulsis, patīkami pār-
gan viņš ir ļoti atvērts.
ir eiropietis attieksmē,
māšanā. Mūsu Valsts
oti ciens otru cilvēku,
viedokli. Kad jautāju,
as laimīgs, ekselence
laimīgs, jo viņam ir mīļa
š strādā un dzīvo
siem, kas ir strādīga
nācija, un Latvijā, kas
a zeme."

...e
ses sajūtas ir atšķirīgas bērnam
ietici un vīrietim, valsts pilso-
ndentam... Ilona atgādināja:
ēdēvis dvēseli, tai nav dri-
ēc laimes sajūta, recepte ir vi-
nati. Būt laimīgam. Protams,
sklātāk parādā, ka ir laimīgi,
un ir iemēģinājies slēpties aiz
sē Laimis muzejā visas mas-
šs sievietes kļūst vēl emocio-
e vīriši – atvērtāki. Vieni raud,
a, citi negrib pamest muzikālo

...e
larvis ir atvērtas visiem (tomēr
Ilonai – tāl. 20266514), turpi-
Laimis muzejā nejausi iekļida
kurs ar motociklu apceļoja

Eiropu. Vēlāk savā ceļojumā aprakstī internetā
viņš atzina, ka Laimis muzejā Indrī atradis to, ko
meklējis – paša laimes sajūtu. Sola, ka atbrauks
vēlreiz. Pirms tam vairākas reizes ar saviem tūris-
tiem cīņojis tūrisma uzņēmējs no Vācijas. Un
viņam Indrā un muzejā pieķēries sirdij tik stipri,
ka viņš ir iegādājis īpašumu un atbilstošu tūrisma
turpat Indrī. Pavisam nesen – oktobrī muzejā cie-
mojās Daugavpils Valsts ģimnāzijas skolēni ar ko-
pīga projekta dalībniekiem – vienaudžiem no Vā-
cijas. Kāda vācu jaunieši, ejot šā pa darvīni,
atzina, ka jūtas mazliet laimīgāka, pastāstīja Ilona.

« Ja cilvēks attīsta savu emocionālo
sfēru (par to ir atbildīga galveno-
kārt sirds), viņš pazīst, sajūt laimes
niansas, toņus, smaržas, skaņas,
atmosfēru... To spilgti aprakstījuši
lieli dzejnieki un rakstnieki. Mūs-
dienu cilvēks, pavadījis dažas stun-
das Laimis muzejā, dodas mājās
smaidīgāks, atraisītāks, brīvāks,
daudzī saka, ka brauks vēl. Intere-
santi, ka Laimis muzeja atklāšanā
pedaģijās visi Indras iedzīvotāji, un
man gribas ticēt, ka viņi ir kļuvuši
kriepatīvu vai daudz laimīgāki.
Daudzi atved savus radniekus,
draugus un stāsta, ka lepojas
ar Laimis muzeju. Tikpat laimīgi
ir cilvēki, kuri ziedo muzejam trau-
kus, eksponātus. Es ticu un redzu,
ka Indras laimes recepte, gribu
sacīt vēl uzsvērtāk – Latgales lai-
mes recepte – darbojas. Tamdēj ir
vērts strādāt Laimis muzejā, at-
zina Ilona un atklāja savu laimes
recepti – būt vajadzīgai sabiedrībai
un piepildīt sapņus.

TAPA "LATGALĪŠU WOCELEITES" ASTOŅI STĀSTI

"TEV JĀIET BŪS PĒRĻU ZVEJĀ" (MĀRA ZĀLĪTE) KĀPĒC BALVOS MĪL TEĀTRI?

DECEMBRĪ

Latgališu woceleites

Latgali var tikai mīlēt

«Jāiet būs pērļu zvejā»

Egita Terēze Jonāne

Režisore Vaira Resne ar Balvu Tautas teātra aktieriem pugsadsimtu skatītājus iepriecina ar labu dramaturģiju. Viņa, Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieri, Valsts kultūrkapitāla fonda mūža stipendiāte, Balvu Goda pilsoņe, sarunā "Latgališu woceleites" atzina, ka balvieņi ir iestudē un spēlē klasisku darbus, jo tikai tā var radīt augstas raudzes teātra mākslu.

Balvu Tautas teātra saime Aleksandra Osbrovska lutu izrādīja Latvijas amatieru teātru konkursā "Spoguļotāji".

Vaira Resne un Naudzotāna tautas nama dramatiskā teātra Muižnieces izrādē «Māsa» Starptautiskajā amatieru teātru festivālā «Ķiršu dzirzēs».

Resnes režisore Vaira Resne ar Balvu Tautas teātra aktieriem pugsadsimtu skatītājus iepriecina ar labu dramaturģiju. Viņa, Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieri, Valsts kultūrkapitāla fonda mūža stipendiāte, Balvu Goda pilsoņe, sarunā "Latgališu woceleites" atzina, ka balvieņi ir iestudē un spēlē klasisku darbus, jo tikai tā var radīt augstas raudzes teātra mākslu.

Eimanta Nekrošus izrādēs, tāpat piedalījies meistarklasēs, kuras vadīja Armolds Liniņš, Adolfs Sapīns. Un vēl šodien esmu gandarīts, ka varēju astoņus gadus mācīties pie Krievijas režisora Anatolija Vasiljeva, tā bija pasauke, kas ir atsevišķa raksta vērtība. To, ko iemācījies, to ieguldīju Balvu Tautas teātra darbā. Lai izrādē notiktu, es un aktieri pavadām vairāk laika kultūras namā nekā mājās, ieguldījām visu savu sirdi. Piemēram, iestudējot manu diplomdarbu «Aspazijas lugu «Vaidelote» (luga piecos cēlieņos), apmeklējām vaidelotai dzimteni Lietuvā, pētījām vēstures materiālus, kādi izskatījās kuniņi un kādas tērpus viņi nēsāja. Lai gan komisija ilgi sprieda, vai Vaira spēš iestudēt tik liela formāta un saturs lugu (arī mana pasnieguma tēze ir, ka šodienā ir domājams, ka vai tu no dāmām mājām būtu nāks), tomēr viss izdevās. Izrādē spēlēja Balvu pūtēju orķestris, deju deju kolektīvs un aktieri bija komisija par «Vaideloti» man ielika četri (toreiz vērtēja piecu balju sistēmā). Katra nākamā izrādē bija atkal kāds latviešu vai pasaules klasika darbs, kas spējams gan skaņotāju, gan kritiķu atzinību», pastāstīja Vaira Resne.

Strādā ar Dievpaļļu
Agrāk Balvu Tautas teātris iestudēja vienu – divas izrādes gadā, bet pēdējā laikā vairākus gadus balvieņi lolo vienu izrādi. Vispirms režisore un aktieri (šodien teātri apvienojušies 18 cilvēki) pugsadu lasa dažādas lugas, pēc tam aktieri izvēlas paši, kurus lugu spēlēs, analizē to, un tikai tad sākas mēģinājumi.

«Lai cilvēks šajā gadsimtā vēltu sevi teātrim, atsakoties no daudz kā cita, kas arī ir svarīgs viņa dzīvē, jābūt, lai viņš teātri izvēlas pati, brīvas gribas vadīts. Tāpēc viss Balvu Tautas teātra re-

pertuāls – tās ir pašu aktieru izvēlētas lugas un lomas. Kad luga ir atrasta un izanalizēta, katru dienu notiek mēģinājumi. Vienā dienā atnāk viens – divi aktieri, citā – vairāk, vēl citā – mazāk. Mēģinājums var arī nenotikt, jo dzīve nav tikai teātris, aktieriem ir jābrauc komandējumos, jāsvin bērnu dzimšanas dienas, jāpirmmeklē baznīcās svētki utt. Pirmizrāde notiek tad, kad esam pārliecinājies, ka zinām vārdus no galvas (mums nav sūfiera, jo tas var tikai traucēt), ka partneri saprotam no pusvārda. Esmu sastādījusi savu aktiera meistariņas programmu, un, ja man būtu vairāk laika un spēka, to visu aprakstītu grāmatā. Varu droši teikt – ja cilvēks vismaz vienu reizi ir nospēlējis lielu lomu teātri, viņš ir tikpat kā nodzīvojis divas, pat trīs pilnvērtīgas dzīves un ikdienā kļūst par veiksmīgu vadītāju, uzņēmēju, skolotāju...»

Teātris – laurēts
Vaira Resne no pirmās dienas iesaistīja savus aktierus repertuāra izvēlē, uzsverdama, ka nav vērts iet uz lielu teātri, kur uz skatuves ir ainas par zaigāšanu, kņapiem un citiem sadzīves notikumiem. Dramaturģijai ir jābūt augstas raudzes, lai tā aktierus iedvesmotu lidot uz skatuves, bet skatītājus – iemīlēt teātri vēl vairāk. Balvu Tautas teātris 50 gadus ir iestudējis jau pieņemtiem Aspazijas, Raiņa, Rūdolfa Blaumaņa, Annas

«Pateicoties mūsu izvēlētajam repertuāram un mūsu deģensnei spēlēt labas lugas, Balvu Tautas teātris kļuva par vienu no labākajiem amatieru teātriem Latvijā. Astoņdesmitajos gados mēs bijām republikāniskās skates laureāti, vēlāk deviņdesmitajos un šajās gadsimtā Balvu Tautas teātriņam piešķīra Latvijas Tautas teātru skates balvas «Gada izrāde», mani aktieri ir saņēmuši labāko aktieru balvas. Mēs savas izrādes esam spēlējuši uz lielām skatuvenām vecajā Daikā, Dailes teātri, Valmieras Drāmas teātri u.c. Mēs cieņojāmies ar izrādēm pie Sibīrijas latgaliem Lejas Bulānos, rādījām savas lugas Soetuk ciemā Iganijā un Bulbakā Urūkos. Mēs iedibinājām Starptautisko klasiskās dramaturģijas amatieru teātru festivālu

Šis projekts tiek realizēts ar Latvijas reģiona atbalsta Valsts kultūrkapitāla fonda un AS «Latvijas valsts mežsaimniecība» līdzfinansējumu.

**„VIETĒJĀS LATGALES AVĪZES” MĒNEŠA
TĒMATISKĀ LAPA LATGALIEŠU UN LATVIEŠU
VALODĀ**

